

KOTKAN MUSEOKESKUS ARKKITEHTUURIKILPAILU

Arkkitehtuurikilpailu

Kotkan kaupunki järjesti yleisen arkkitehtuurikilpailun Kantasatamaan rakennettavan Kotkan Museokeskuksen suunnittelusta ja sinne rakennetaan tilat Suomen merimuseolle ja Kymenlaakson maakuntamuseoille.

Arkkitehtuurikilpailun tarkoitus oli löytää Kotkan Museokeskukselle arkkitehtonisesti korkeatasoinen suunnitteluratkaisu autenttiseen ympäristöön, Kotkan Kantasatamaan.

Kilpailu oli avoin kaikille Suomen ja Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille.

Kilpailutehtävä

Kilpailutehtävä oli erittäin vaativa muodonannon, toimivuuden ja toteutettavuuden osalta. Saatujen 86 kilpailuehdotuksen joukossa oli monia hyvin suunniteltuja ja kiinnostavia ratkaisuja. Kilpailuehdotusten yleistasoä palkintolautakunta piti korkeana ja kilpailu vastasi annettuja tavoitteita.

Merellisen museokeskuksen luonteen löytäminen vaati syvällistä paneutumista tehtävään. Museokeskuksen halutaan olevan sekä kansallisen että kansainvälisen mielenkiinnon kohteena, mutta siitä odotetaan samalla uutta aktiivista, merellistä kohtausta- ja tapahtumapaikkaa myös kotkalaisille.

Museotoiminta kehittyy ja muuntuu jatkuvasti sisällöltään entistä toiminnallisemmaksi ja paremmin asiakasta palvelevaksi. Lisäksi kahden eri museon, Suomen merimuseon ja Kymenlaakson maakuntamuseon tuli voida toimia läheisessä yhteistyössä synergiaa hyödyntäen.

Toinen haaste kilpailijalle oli ympäristö, Kotkan entinen kantasatama. Ympäristö on hitaasti muuttumassa "kulttuurisatamaksi", vaikka ahtaustoiminta, liikenne ja varastointi aivan alueen vieressä jatkuvatkin. Rakennetun ympäristön suuri mittakaava, laajat asfaltoidut kentät ja ympäristön karuus ovat vaatineet ehdotuksilta voimakasta irtiottoa tavanomaisuudesta ja itsetietoista oman paikkansa ottamista konttikentältä. Ainoa seikka, jonka varaan on voinut rakentaa, on nykyinen rantaviiva, maan ja meren kohtaaminen vahvan graniittimuurin suojassa. Parhaissa ehdotuksissa on kuitenkin onnistuttu myös säilyttämään jotain alueen nykyisestä luonteesta, sen suurpiirteisyydestä ja karheudesta.

Kilpailun ratkaisu

Palkintolautakunta päätti asettaa ensimmäiselle sijalle ehdotuksen nro 65 "Hyöky", toiselle sijalle nro 72 "Alus" ja kolmannelle sijalle nro18 "Mirri" sekä lunastaa ehdotuksen nro 58 "Merikotka".

Kunniamaininnat annettiin ehdotuksille nro 15 "Pequod", nro 16 "Luoto", nro 21 "Voima", ehdotus nro 28 "Neptunia" ja nro 63 "Portus vividus".

Ensimmäinen palkinto 80 000 € ehdotukselle nro 65 "HYÖKY"

Palkintolautakunta toteaa arvostelupöytäkirjassaan voittaneesta ehdotuksesta mm seuraavaa:

Ehdotus on hahmoltaan omaperäinen ja komea sekä muodonannoltaan taidokas. Sillä on edellytykset toimia näkyvänä tunnuksena museoiden toiminnalle sekä luoda satamaympäristölle vahva maamerkki.

Voittaja kertoo selostuksessaan itse, että ehdotus on kontekstistaan irrotettu, rakennettu mielikuva merestä. Museokeskus on sijoitettu akselin päätteeksi alueen pohjoislaitaan, missä se muodostaa taustan ja jatkeen kaupungin puoleiselle tapahtumakentälle. Rakennuksen pohjan muoto seuraa alueen muotoa, taittuen varovasti kohti kaupunkia. Rakennuksen suuri volyyymi eroaa massiivisuudellaan jopa sataman mittakaavasta. Sen ei ole tarkoitus sopeutua vaan erottua.

Ehdotuksen suhde rantaan on luontevan suurpiirteinen. Museolaivalaiturin kääntäminen muodostaa tilaa puuttumatta olemassa olevaan laiturerakenteeseen. Museokeskus ottaa toisaalta haltuunsa koko alueen, mutta rakennuksen kaunis muoto mahdollistaa muidenkin rinnakkaistoimintojen sijoittamisen alueelle.

Meripäivien ja muiden merellisten tapahtumien aikaan museokeskus toimii luontevasti tapahtuma-aukion jatkeena ja huipentumana. Museokeskuksesta voi hyvin kuvitella tulevan myös kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja iltakävelykohde.

Rakennuksen ulkoinen muodonanto on hallittua. Rakennus nousee alustastaan kuin valtava aalto huipentuen laiturin päässä vaahtopäiseksi tyrskyksi. Veistoksellinen hahmo on pitkiltä sivuiltaan verhottu yhtenäiseen lasivaippaan. Rakennuksen katosta muodostuu aktiivista ulkotilaa, varsinkin kevät- ja kesäkauden aikana. Rakennuksen pohjoisjulkisivua koristeleva lasiaihe toimii osittain estradialueen katoksena, mutta tuntuu muulloin hieman ylimitoitetulta. Huoltosisäänkäynti jää kuitenkin tyylikkäästi lasi/teräskonstruktion taakse piiloon ja samalla se muodostaa huollon sisäänkäynnille katoksen.

Aulasta avautuvat suorat näkymät näyttelytiloihin sekä ulos merelle ravintolan kautta. Rakennus hahmottuu sisäosiltaan erinomaisesti. Kaartuva kulkuramppi tarjoaa vaihtelevia näkymiä näyttelyyn. Näyttelytilat ovat komeat ja elämykselliset. Hallin suuri mittakaava tarjoaa hyvät puitteet näyttelyrakentamiselle.

Kilpailun voittaja

Arkkitehti, professori Ilmari Lahdelma paljastui avustajineen voittoisan ehdotuksen tekijäksi. Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy on tunnettu ja jo monet kilpailut voittanut toimisto.

Kotka rakentaa Museokeskuksen

Museokeskuksen suunnittelu alkaa välittömästi ja rakennushankkeen on määrä valmistua vuoden 2007 aikana. Museo avataan yleisölle toukokuussa 2008.

Lisätietoja antavat:

Kiinteistöpäällikkö Osmo Pehkonen, Kotkan Kaupunki
puh. 0400-553 240

Toimialajohtaja Pertti Lintunen, Kotkan kaupunki
puh. 040 865 6397

Museotoimenjohtaja Eira Karppinen, Kymenlaakson maakuntamuseo
puh. 05-234 4430

Yli-intendentti Marja Pelanne, Suomen Merimuseo
puh. 040 581 9624

Liite: Palkittujen ja kunniamaininnan saaneiden tiedot

Ensimmäinen palkinto 80 000 € nro 65 "Hyöky"

Tekijä:	Ilmari Lahdelma, professori, arkkitehti SAFA
Tekijänoikeus:	Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy
Avustajat:	Jukka Savolainen, arkkitehti SAFA Juha Heino, arkkitehti SAFA
Rakenteet:	Insinööritoimisto Magnus Malmberg Oy DI Eero Pekari
Pienoismalli:	Malliveistämö V. Hakkarainen Oy Pienoismallitoimisto Seppo Rajakoski

Toinen palkinto 60 000 € nro 72 "Alus"

Tekijät:	Sari Nieminen, arkkitehti SAFA Tuula Mäkinen, arkkitehti SAFA
Avustajat:	Jouni Leino, sisustusarkkitehti SIO Iines Wartainen Liisi Wartainen
Rakenteet:	Insinööritoimisto Oy Matti Ollila & Co DI Tero Aaltonen
LVI:	Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy Ins. Jukka Sainio
Pienoismalli:	Lauri Karskela

Kolmas palkinto 40 000 € nro 18 "Mirri"

Tekijät:	Jenni Hölttä, ark. yo. Johanna Ojanlatva, arkkitehtiylioppilas Veikko Ojanlatva, arkkitehtiylioppilas Tuukka Vuori, arkkitehtiylioppilas (tekijänoikeus tekijöillä)
Avustaja:	Ulla Kuitunen, arkkitehti SAFA
Asiantuntijat:	Rakenteet Insinööritoimisto Oy Matti Ollila & Co DI Tero Aaltonen LVI Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy Ins. Jukka Sainio
Pienoismalli:	Matti Kangaspuro

Lunastus 20 000 € nro 58 "Merikotka"

Tekijät:	Claudia Auer ja Niklas Sandås, arkkitehdit SAFA Auer & Sandås arkkitehdit Oy
3D-visualisointi:	Arttu Hyttinen / Adactive Oy
Rakenteet:	Insinööritoimisto Mikko Vahanen Oy DI Vilho Pekkala
LVI:	Insinööritoimisto Niemi & Co Oy DI Matti Niemi
Pienoismalli:	Seppo Rajakoski

Kunniamaininta nro 15 "Pe quad"

Tekijät: Juho Grönholm, arkkitehti SAFA
 Antti Lassila, arkkitehti SAFA
 Janne Teräsvirta, arkkitehtiylioppilas
 Samuli Woolston, arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto ALA

Kunniamaininta nro 16 "Luoto"

Tekijät ja tekijänoikeus: Tuomas Uusheimo, arkkitehti SAFA
 Kalle Hynynen, arkkitehtiylioppilas

Työryhmä 1. vaihe Tuomas Uusheimo, arkkitehti SAFA
 Kalle Hynynen, arkkitehtiylioppilas

Avustaja: Sami Vikström, arkkitehti

Pienoismalli: ympäristö: Matti Kangaspuro
 rakennus: Viisax Oy

Työryhmä 2. vaihe Tuomas Uusheimo, arkkitehti SAFA
 Kalle Hynynen, arkkitehtiylioppilas
 Sami Vikström, arkkitehti

Pienoismalli: Klaus Stolt

Kunniamaininta nro 21 "Voima"

Tekijät: Riina Hakala, arkkitehti SAFA
 Jussi Palva, arkkitehti SAFA
 Ilkka Juhani Salminen, arkkitehtiylioppilas
 (tekijänoikeus tekijöillä)

Arkkitehtityöhuone Verstas

Avustaja 1. vaihe Antti Lehto, arkkitehtiylioppilas

Avustajat 2. vaihe Jari Saajo, arkkitehti SAFA
 Juha Rantanen, DI (rakenteet)

Pienoismalli: Matti Kangaspuro

Kunniamaininta nro 28 "Neptunia"

Tekijä: Jarkko Könönen arkkitehtiylioppilas

Kunniamaininta ehdotus nro 63 "PORTUS VIVIDUS"

Tekijä: Tuomo Siitonen, professori, arkkitehti SAFA

Avustajat: Katariina Hakala, CAD-piirtäjä
 Tommi Lehtonen, arkkitehtiylioppilas
 Marko Salmela, arkkitehti SAFA